natuurpunt Diest

bpost
P.B.-P.P.
BELGIE(N) - BELGIQUE

bpost port betaald BC24542
Erkenningnummer P915768

Nieuwsbrief Diest

Ledenblad Natuurpunt Diest
Oktober – November - December 2017 Nr 5

Van de voorzitter

Beste Natuurpunt Leden

Zoals was voorspeld is de appeloogst in onze regio heel slecht dit jaar. De oorzaak is de vorstperiode toen de bomen in bloei stonden. Ook de kersen en kriekenoogst was niet goed dit jaar. Maar daar staat tegenover dat er dit jaar al heel vroeg gehooid kon worden, dus de hooioogst is wel volgens verwachting. De koeien en schapen van het Bolhuis kunnen deze winter dan ook weer volop eten van het hooi uit onze natuurgebieden.

Het ongewone en veranderende weer zorgt ook voor leuke waarnemingen van vogels, vlinders en andere insecten die normaal niet in onze streken voorkomen, maar die nu hun leefgebied langzaam naar onze streken op kunnen schuiven. Aangezien het leuk is nieuwe soorten te ontdekken wordt er veel aandacht gegeven aan soorten die van het zuiden opschuiven naar het Noorden. Helaas worden ook soorten die hier normaal voorkomen steeds zeldzamer omdat hun leefgebied ook verder opschuift naar het noorden. Daar is veel minder oog voor. Vooral uit vogeltellingen kunnen toch al voorzichtige conclusies worden getrokken dat sommige wintergasten al verschillende winters niet tot bij ons zijn geraakt, maar meer in het noorden zijn blijven hangen.

Verontrustend is dat uit genetisch onderzoek blijkt dat soorten die zich naar het noorden verplaatsen, en dus maar met enkele exemplaren zijn, genetisch snel verarmen. De opschuivende populaties zijn dus kwetsbaar, waardoor op termijn de overleving van de soort in gevaar kan komen.

Kunnen we hier iets aan doen? Ja zeker, in de eerste plaats natuurlijk mee helpen om de stijging van de temperatuur op aarde af te vlakken. En in de tweede plaats is inzetten op grote natuurgebieden een must. Natuurgebieden zijn de beste plekken om de genetische diversiteit van populaties te waarborgen. Het zijn ook de brongebieden van waaruit soorten opnieuw het landschap buiten de natuurgebieden kunnen koloniseren, als dat landschap weer aantrekkelijk wordt ingericht voor planten en dieren. En natuurgebieden kunnen ook de gevolgen van de klimaatopwarming opvangen. Bijvoorbeeld kunnen zij de grotere verschillen in neerslag opvangen die gaan optreden door de klimaatverandering. In tijden van veel neerslag kunnen zij het water bergen, en in tijden van droogte geven zij dit water weer langzaam af.

Vandaar dat wij ons blijven inzetten voor ons plaatselijke natuurgebied: Dassenaarde. En daarom ook dat ons streven blijft om verbindingen te maken tussen onze natuurgebieden en de gebieden die bij andere natuurbeheerders in bezit zijn. Samenwerking tussen Natuurpunt, Agentschap voor Natuur en Bos en particuliere bosbeheerders wordt steeds belangrijker. We moeten elkaar niet beconcurreren bij het aankopen van gronden, maar samen werken om zoveel mogelijk gronden aan te kunnen kopen. Want uiteindelijk is natuurbehoud alleen gegarandeerd op gronden die in ons bezit zijn en waarop beheerplannen gemaakt en goedgekeurd worden die minimaal 27 jaar blijven gelden, soms nog langer.

Daarom dat we dit najaar en volgend jaar inzetten op natuureducatie. Want wij geloven dat als je de natuur beter leert kennen je er ook meer van gaat houden en er beter voor gaat zorgen. Neem dus eens een kijkje in deze nieuwsbrief bij de cursussen die we organiseren. Misschien heeft u wel zin om één of meerdere cursussen mee te doen. Interessant is dit najaar ook de lezing van de Vlaamse Bouwmeester over een andere kijk op onze ruimtelijke ordening. Of kom eens meehelpen op onze beheerdagen. Heerlijk werken in de natuur en achteraf een welverdiend drankje.

Graag ontmoeten we u op één van onze activiteiten, of in Dassenaarde.

Ik wens u een fijne nazomer toe en een gezonde winter.

Saskia

Voorzitter Natuurpunt Diest

Aan het roer van Natuurpunt Diest:

- Saskia van den Berg, voorzitter berglinden@qsources.be 0478 96 01 71
- Pieter Renty, penningmeester renty.pieter@scarlet.be
- Bart Mandervelt, conservator van Dassenaarde bart.mandervelt@skynet.be
- Filip Meyermans, conservator van Dassenaarde filip.meyermans@skynet.be 013 78 0043
- Yves Beken, bestuurslid verantwoordelijke beleid yves.beken@telenet.be
- Christiane Peeters, bestuurslid
- De functie van verslaggever is vacant.

In de kijker

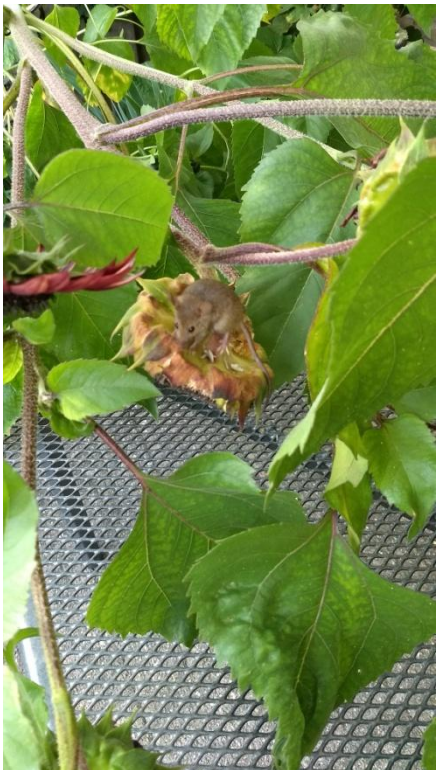
In deze rubriek willen we waarnemingen vermelden waarvan we denken dat die voor U de moeite waard zijn. Het zal gaan om bijzondere of zeldzame insecten, vogels, planten e.d. die in en rondom Dassenaarde gezien worden. Maar het mag ook breder zijn. Ook bijzondere waarnemingen in uw tuin, tijdens een fiets- of wandeltocht of tijdens een excursie in Vlaanderen of in het buitenland willen we vermelden. Heb dank voor deze rubriek uw medewerking te willen verlenen.
Heeft U iets speciaals, leuks, vreemds of zeldzaams gezien, laat het ons dan weten. Dat kan per e-mail op het adres berglinden@qsources.be of per post naar Saskia van den Berg Ketelwinning 38 3293 Diest.

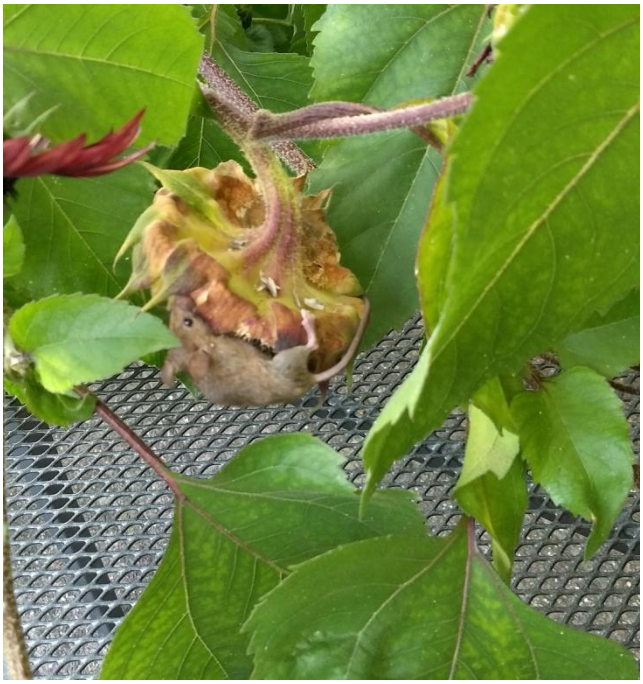
We kregen een mailtje van Alice, die dicht bij Vliegveld Schaffen woont en een wilde tuin heeft. Ze schreef: *Mijn hof staat voor het moment vol met plooirokjes, wat een kunst van de natuur.*

Ook merkt ze op dat de heide in volle bloei staat op het vliegveld. De vele eikels die ze zag liggen op de dreef langs het vliegveld brachten bij haar de volgende herinnering omhoog: *Weet je dat we op het einde van de Tweede Wereldoorlog "koffie" maakte van gemalen eikels, het was wel even wennen. Eikels werden ook geraapt voor de voeding van varkens. Vele zakken denappels raapten we als kinderen voor de stoof aan te steken en we stookten slam bij gebrek aan kolen. Nu lopen we hier achteloos aan voorbij!!!*

Toos en Ben uit Nederland hebben een kleine tuin, maar wel vol bloemen. Ze zorgen er voor dat er elk seizoen wat bloeit en hebben daarbij ook voor het dierenleven in hun tuin. Zij mailden ons het volgende:
Onze zonnebloem was omgevallen en op onze tuintafel gevallen en kijk: we hadden een gast aan tafel. Terwijl ik (Toos) aan de tafel bezig was bleef de veldmuis heerlijk van de zonnepitten smullen. En je ziet: hij/zij is een acrobaat.

Onze trouwe natuurwaarnemer Luc had een goed bericht voor ons deze keer. Hij mailde : *Het was geleden van 2010, maar de moerasvaren is terug gevonden in het Webbekoms broek ! Bedankt Chris voor het zoeken.* De Chris waarvan hier sprake is, is een enthousiast en trouw lid van de plantenwerkgroep van Oost Brabant. Zij heeft al heel wat bijzondere waarnemingen op haar naam staan.

Zoals u weet is de Grote tijm (of Wilde tijm) één van de koester soorten van Diest. We proberen de groeiplaatsen die ons bekend zijn regelmatig te bezoeken. De groeiplaats achter de kleuterschool van Kaggevinne is dit jaar wat groter geworden, mede door de hulp van Igo-Leuven die hier maaibeheer toepast. De tijm aan de voet van de Citadel komt ieder jaar terug, maar heeft zich nog niet kunnen uitbreiden. En Robert bezocht de groeiplaats op de Kloosterberg. Hij mailde ons: *Het bosje Grote tijm op de Kloosterberg staat mooi in bloei! De kant is gemaaid, maar de Grote tijm is niet geraakt.*

Cursusaanbod in 2018

Natuur beleef je het meest intens in de buitenlucht en ter plaatse. De geuren ruiken, de temperatuurverschillen voelen, lekker moe worden van een wandeling. Dat is de manier om natuur te beleven.
Maar, dat gezegd zijnde: je geniet meer van de natuur als je er iets van af weet. Als je begrijpt waarom planten op een bepaalde plaats groeien en niet ergens anders, waarom verschillende roofvogels een andere biotoop nodig hebben om in te leven, en als je roep van een weidevogel herkent hoef je soms de vogel niet eens te zien om toch te weten dat hij er zit. En vooral meer begrip voor de maatregelen die we soms in Dassenaarde uitvoeren zal je beleving van Dassenaarde verbeteren. En natuurlijk hopen we dat je als je meer begrijpt van natuurbeheer ons beheerteam komt versterken tijdens de werkdagen. Want met de toenemende omvang van Dassenaarde neemt ook de werklast toe voor de vrijwilligers, dus helpende handen zijn meer dan welkom.

Om de kennis van de natuur te vergroten werken we volgend jaar nauw samen met het Bezoekerscentrum Webbekomsbroek. Gezamenlijk hebben we een waaier aan natuurcursussen bedacht met voor ieder wat wils. De theorielessen gaan door in het Bezoekerscentrum, maar natuurlijk gaan we ook naar buiten op excursie. Niet alleen in Dassenaarde maar in verschillende gebieden waar we optimaal de vogels of planten kunnen bestuderen.
De cursussen worden gegeven door lesgevers van Natuurpunt, maar tijdens de excursies worden zij bijgestaan door vrijwilligers van Natuurpunt die het gebied dat we bezoeken op hun duimpje kennen. Ook zij zullen heel wat van uw vragen kunnen beantwoorden.

We bieden in 2018 de volgende cursussen aan:

- Planten voor beginners
- Roofvogels en braakballen pluizen
- Weidevogels
- Natuurbeheer

De lesdata, inschrijfprijs en alle andere informatie vindt u in de flyers die elders in deze nieuwsbrief zijn opgenomen. Alle informatie staat ook op onze website: www.natuurpunt-diest.be

Nog even meegeven dat we een aantrekkelijk aanbod hebben voor u als u besluit om aan alle drie de cursussen Planten, Weidevogels en Roofvogels deel te nemen. U krijgt dan een aantrekkelijke korting op de cursusprijs.

De cursussen staan open voor leden van Natuurpunt, maar ook voor niet leden. Gezien de korting die Natuurpuntleden krijgen is het voor niet-leden zeer aantrekkelijk om alsnog lid te worden.
Een lidmaatschap kost **27 euro** per jaar**.** Het geldt voor het hele gezin.

U krijgt bij uw lidmaatschap ook heel wat voordelen**:**

- Prachtige **fiets- en wandelgids** over de mooiste natuurgebieden van België.
- **Magazine** Natuur.blad over natuur dichtbij.
- Nieuwsbrief van de afdeling Diest en het blad Natuur en Landschap van Natuurpunt Oost Brabant.
- **Kortingen** bij A.S. Adventure, Torfs, de Natuurpunt Winkel.

Neem contact op met een van de leden van het bestuur (hun gegevens staan elders in deze nieuwsbrief vermeld) of stuur een mail naar berglinden@qsources.be. We kunnen dan een afspraak maken om de inschrijving compleet te maken.

CursusKalender 2018 Natuurpunt Diest

februari			
	Cursus Natuurbeheer	woensdag	21/02/18 les
	Cursus Natuurbeheer	woensdag	28/02/18 les
maart			
	Cursus Natuurbeheer	woensdag	07/03/18 les
	Cursus Natuurbeheer	zaterdag	10/03/18 praktijk
	Cursus Natuurbeheer	woensdag	14/03/18 les
	Weidevogels	donderdag	15/03/18 les
	Cursus Natuurbeheer	zaterdag	17/03/18 praktijk
	Cursus Natuurbeheer	woensdag	21/03/18 les
	Weidevogels	donderdag	22/03/17 les
	Weidevogels	zaterdag	24/03/18 praktijk
	Cursus Natuurbeheer	woensdag	28/03/18 les
april			
	Cursus Natuurbeheer	woensdag	18/04/18 les
	Planten voor beginners	donderdag	19/04/18 les
	Cursus Natuurbeheer	zaterdag	21/04/17 praktijk
	Planten voor beginners	donderdag	26/04/18 les
mei			
	Planten voor beginners	zaterdag	12/05/18 praktijk
	Planten voor beginners	zaterdag	26/05/18 praktijk
juni			
	Planten voor beginners	zaterdag	09/06/18 praktijk
	Planten voor beginners	zaterdag	23/06/18 praktijk
oktober			
	Roofvogels + braakballen	maandag	22/10/18 les
november			
	Roofvogels + braakballen	maandag	12/11/18 les
	Leven in een waterdruppel	woensdag	14/11/18 les
	Roofvogels + braakballen	maandag	19/11/18 les
december			
	Roofvogels + braakballen	maandag	03/12/18 pluizen
	Roofvogels + braakballen	zaterdag	22/12/18 praktijk

Natuurbeheer
Inschrijven: www.natuurpunt.be/activiteiten
Prijs: 54 euro voor Natuurpunt leden/ 60 euro voor niet-leden

Weidevogels
Inschrijven: webbekomsbroek@vlaamsbrabant.be
Prijs: 30 euro voor Natuurpunt leden/ 35 euro voor niet-leden

Planten voor Beginners
Inschrijven: webbekomsbroek@vlaamsbrabant.be
Prijs: 60 euro voor Natuurpunt leden / 75 euro voor niet-leden

Roofvogels en braakballen
Inschrijven: webbekomsbroek@vlaamsbrabant.be
Prijs: 40 euro voor Natuurpunt leden/ 50 euro voor niet-leden

Leven in een waterdruppel
Inschrijven: webbekomsbroek@vlaamsbrabant.be
Prijs: 5 euro voor Natuurpunt leden/ 6 euro voor niet-leden

Voordeelpakket : 3 cursussen (weidevogels, roofvogels en planten voor beginners) voor slechts 120 euro (Natuurpuntleden) en 150 euro (niet-leden).

De lessen vinden plaats in de bovenzaal van het Bezoekerscentrum Webbekomsbroek.
Omer Vanaudenhovelaan 49 3290 Diest
Van 20.00 tot 22.30 uur

De excursies gaan door op diverse locaties.
Van 09.00 tot 12.00 uur

AANBOD 2018

CURSUS IN DE KIJKER

PLANTEN VOOR BEGINNERS

LESGEVER: HANS VERMEULEN

Tijdens de basiscursus planten maak je uitgebreid kennis met de wondere wereld van de planten. Het accent ligt op kruidige planten.

Tijdens de theorielessen wordt ingegaan op veldkenmerken en voortplanting, de begrippen die je nodig hebt om planten te beschrijven en hoe je planten in het veld kan herkennen door gebruik te maken van de kenmerken van plantenfamilies.

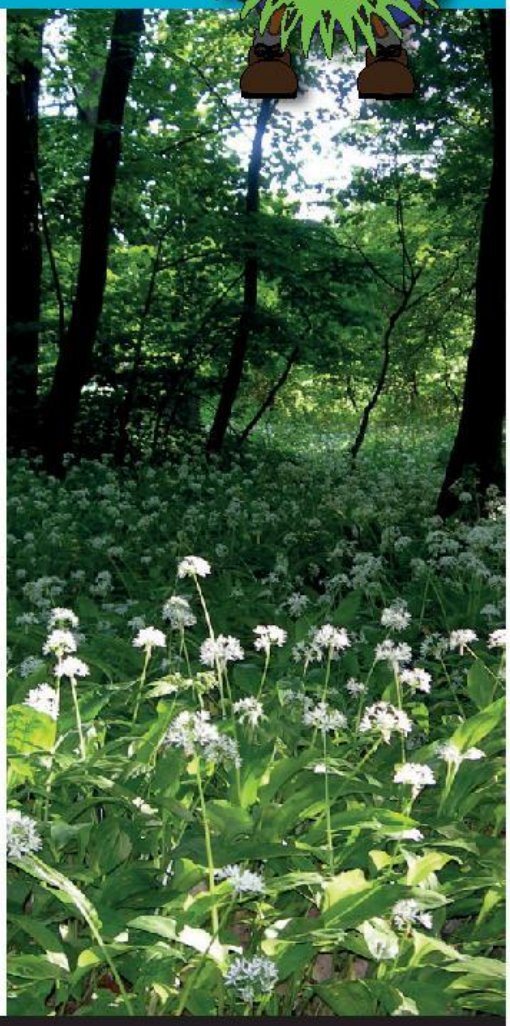
Via een unieke aanpak leer je tijdens de praktijklessen kijken naar planten. Na afloop van de cursus kan je zelfstandig planten in het veld op naam brengen.

Locatie:
Bezoekerscentrum Webbekoms Broek
Omer Vanaudenhovelaan, 3290 Diest

Data 2018:
- Theorie: 19/04 & 26/04 (Steeds van 20:00 tot 22:30)
- Praktijk/Excursie: 12/05, 26/05, 9/06 & 23/06

Prijs:
Natuurpunt leden: 60 euro I Niet-leden: 75 euro

Info en inschrijvingen (max 40 deelnemers!)
webbekomsbroek@vlaamsbrabant.be
of berglinden@qsources.be

Inschrijvingen voor het totaalpakket kosten voor NP leden 120 euro ipv 130
en voor niet natuurpunt leden 150 ipv 162,5 euro.

Deze cursus kwam tot stand dankzij een een samenwerking met natuurpunt CVN en natuurpunt Diest.

AGENTSCHAP NATUUR & BOS

Vlaanderen is natuur

HALVE MAAN PROVINCIEDOMEIN VLAAMS-BRABANT

AANBOD 2018

CURSUS IN DE KIJKER

ROOFVOGELS

LESGEVERS: KOEN LEYSEN, JOERI CORTENS & LUC CIETERS

Tijdens deze cursus worden prachtige beelden getoond van onze dagroofvogels. In de eerste les behandelen we hun ecologie, de relaties die ze hebben met hun omgeving. Hierbij is er aandacht voor de verschillen in levenswijze en de daarbij horende lichamelijke aanpassingen.

Ook voedselkeuze, broed- en trekgedrag komen aan bod. Een laatste besproken aspect zijn dan aantallen in Vlaanderen en de bedreigingen en de beschermingsmogelijkheden voor de roofvogels. Het is vaak moeilijk om roofvogels juist op naam te brengen.

We leren de cursisten stap voor stap hoe ze hierbij te werk moeten gaan. Daarbij wordt uitgebreid aandacht besteed aan de belangrijkste determinatiekenmerken, ondersteund met powerpointprojectie en videobeelden. Het doel van deze cursus is kennisverwerving en sensibilisering.

Locatie:
Bezoekerscentrum Webbekoms Broek
Omer Vanaudenhovelaan, 3290 Diest

Data 2018:
- Theorie: 22/10, 12/11, 19/11 & 3/12
- Praktijk/Excursie: 22/12

Prijs:
Natuurpunt leden: 40 euro I Niet-leden: 50 euro

Info en inschrijvingen (max 40 deelnemers!)
webbekomsbroek@vlaamsbrabant.be
of berglinden@qsources.be

Inschrijvingen voor het totaalpakket kosten voor NP leden 120 euro ipv 130
en voor niet natuurpunt leden 150 ipv 162,5 euro.

Deze cursus kwam tot stand dankzij een een samenwerking met natuurpunt CVN en natuurpunt Diest.

AGENTSCHAP NATUUR & BOS

Vlaanderen is natuur

natuurpunt

HALVE MAAN PROVINCIEDOMEIN VLAAMS-BRABANT

AANBOD 2018

CURSUS IN DE KIJKER

WEIDEVOGELS

LESGEVER: KOEN LEYSEN

Kievit, Grutto, Wulp… het zijn de sieraden van onze Vlaamse weiden. Ook soorten als Veldleeuwerik, Graspieper en Slobeend kunnen in weidegebieden voorkomen. Al deze vogels worden dan wel eens weidevogels genoemd. In deze cursus worden alle soorten weidevogels uitgebreid besproken.

De kenmerken worden bestudeerd aan de hand van dia's en video's. Naast de geluiden komt ook de levenswijze van deze vogels aan bod. Verder maken we kennis met de problemen waar ze mee te kampen hebben en de mogelijke oplossingen met o.a. weidevogelbescherming.

Locatie:
Bezoekerscentrum Webbekoms Broek
Omer Vanaudenhovelaan, 3290 Diest

Data 2018:
- Theorie: 15/03 & 22/03
- Praktijk/Excursie: 24/03

Prijs:
Natuurpunt leden: 30 euro I Niet-leden: 35 euro

Info en inschrijvingen (max 40 deelnemers!)
webbekomsbroek@vlaamsbrabant.be
of berglinden@qsources.be

Inschrijvingen voor het totaalpakket kosten voor NP leden 120 euro ipv 130
en voor niet natuurpunt leden 150 ipv 162,5 euro.

Deze cursus kwam tot stand dankzij een een samenwerking met natuurpunt CVN en natuurpunt Diest.

AGENTSCHAP NATUUR & BOS

Vlaanderen is natuur

natuurpunt

HALVE MAAN PROVINCIEDOMEIN VLAAMS-BRABANT

AANBOD 2018

CURSUS IN DE KIJKER

VOORDEEL PAKKET!
3 CURSUSSEN VOOR SLECHTS
120 EURO
(VOOR NP LEDEN,
NIET LEDEN = 150 EURO)

PLANTEN VOOR BEGINNERS

LESGEVER: HANS VERMEULEN

Tijdens de basiscursus planten maak je uitgebreid kennis met de wondere wereld van de planten. Het accent ligt op kruidige planten.

Tijdens de theorielessen wordt ingegaan op veldkenmerken en voortplanting, de begrippen die je nodig hebt om planten te beschrijven en hoe je planten in het veld kan herkennen door gebruik te maken van de kenmerken van plantenfamilies.

Via een unieke aanpak leer je tijdens de praktijklessen kijken naar planten. Na afloop van de cursus kan je zelfstandig planten in het veld op naam brengen.

DATA 2018: **Theorie:** 19/04 & 26/04 (Steeds van 20:00 tot 22:30)
Praktijk/Excursie:12/05, 26/05, 9/06 & 23/06

WEIDEVOGELS

LESGEVER: KOEN LEYSEN

Kievit, Grutto, Wulp… het zijn de sieraden van onze Vlaamse weiden. Ook soorten als Veldleeuwerik, Graspieper en Slobeend kunnen in weidegebieden voorkomen. Al deze vogels worden dan wel eens weidevogels genoemd. In deze cursus worden alle soorten weidevogels uitgebreid besproken.

De kenmerken worden bestudeerd aan de hand van dia's en video's. Naast de geluiden komt ook de levenswijze van deze vogels aan bod. Verder maken we kennis met de problemen waar ze mee te kampen hebben en de mogelijke oplossingen met o.a. weidevogelbescherming.

DATA 2018: **Theorie:** 15/03 & 22/03
Praktijk/Excursie: 24/03

ROOFVOGELS

LESGEVERS: KOEN LEYSEN, JOERI CORTENS & LUC CIETERS

Tijdens deze cursus worden prachtige beelden getoond van onze dagroofvogels. In de eerste les behandelen we hun ecologie, de relaties die ze hebben met hun omgeving. Hierbij is er aandacht voor de verschillen in levenswijze en de daarbij horende lichamelijke aanpassingen.

Ook voedselkeuze, broed- en trekgedrag komen aan bod. Een laatste besproken aspect zijn dan aantallen in Vlaanderen en de bedreigingen en de beschermingsmogelijkheden voor de roofvogels. Het is vaak moeilijk om roofvogels juist op naam te brengen.

We leren de cursisten stap voor stap hoe ze hierbij te werk moeten gaan. Daarbij wordt uitgebreid aandacht besteed aan de belangrijkste determinatiekenmerken, ondersteund met powerpointprojectie en videobeelden. Het doel van deze cursus is kennisverwerving en sensibilisering.

DATA 2018: **Theorie:** 22/10, 12/11, 19/11 & 3/12
Praktijk/Excursie: 22/12

INFO EN INSCHRIJVINGEN
(max 40 deelnemers!)

webbekomsbroek@vlaamsbrabant.be
of
berglinden@qsources.be

AGENTSCHAP NATUUR & BOS

Vlaanderen is natuur

HALVE MAAN PROVINCIEDOMEIN VLAAMS-BRABANT

Wat hebben we nog voor u in petto dit najaar?

Oktober

07.10 Zaterdag
Werkdag in Dassenaarde. 13U30.
We gaan aan de slag in de natuur.
Locatie: Veldschuur Asdonkstraat 49 3294 Molenstede
Meebrengen: Laarzen en werkhandschoenen noodzakelijk.
Info: Filip Meyermans. 013 78 00 43 filip.meyermans@skynet.be

22.10 Zondag
Erfgoedwandeling Fort Leopold 10U
De werkgroep Natuur en Erfgoed bezoekt Fort Leopold en de Lazarijberg. Er wordt dieper in gegaan op de geschiedenis van beide historische plekken. Een activiteit i.s.m Natuurpunt Oost Brabant
Locatie: De voetgangersbrug achter het station. Diesterestraat 3290 Diest
Inschrijven: berglinden@qsources.be

November

04.11 Zaterdag
Werkdag in Dassenaarde. 13U.
We gaan aan de slag in de natuur.
Locatie: Veldschuur Asdonkstraat 49 3294 Molenstede
Meebrengen: Laarzen en werkhandschoenen noodzakelijk
Info: Filip Meyermans. 013 78 00 43 filip.meyermans@skynet.be

20.11 Maandag
Lezing Vlaams Bouwmeester in Diest. 20U.
De Vlaams Bouwmeester Leo Van Broeck* licht zijn visie toe voor een zuiniger en doordachter ruimtegebruik in Vlaanderen. Zijn visie is een pleidooi voor meer wonen en leven in stads- en dorpskernen.
De lezing is gratis en start om 20u.
Locatie: het stadhuis van Diest, Sint Joriszaal
Inkom is gratis, maar geef liefst op voorhand een seintje als je graag wil komen (woonloket@wonenaandedemer.be, 0496 25 85 29).
Na afloop van de lezing is er een receptie voorzien.

Organisatie: Milieuraad Diest i.s.m. Stad Diest en woonproject Wonen aan de Demer.

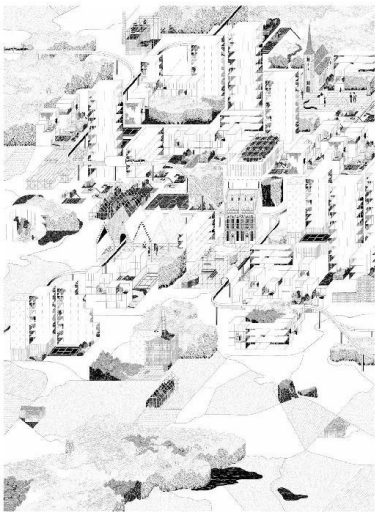
*Leo Van Broeck werd op 1 september 2016 aangesteld als Vlaams Bouwmeester. De centrale missie van het bouwmeesterschap is het bevorderen van de architecturale kwaliteit van de gebouwde omgeving. De Bouwmeester en zijn team begeleiden publieke opdrachtgevers bij het ontwerpen en realiseren van gebouwen, publieke ruimte, landschap en infrastructuur. Daarnaast draagt de Vlaams Bouwmeester bij tot visievorming en reflectie, met de klemtoon op interdisciplinaire en intersectorale initiatieven. De Bouwmeester treedt op als adviseur van de gehele Vlaamse Regering.

Maandag 20 november 2017 om 20.00 uur

Lezing Vlaams Bouwmeester:
Ruimte maken voor mens en natuur

De Vlaams Bouwmeester Leo Van Broeck komt zijn visie voor een zuiniger en doordachter ruimtegebruik in Vlaanderen toelichten

Datum: maandag 20 november om 20.00 uur
Plaats: Stadhuis van Diest, Sint Joriszaal
Deelname aan de lezing is gratis, maar gelieve op voorhand een seintje als je graag zou wil komenn per e-mail: woonloket@wonenaandedemer.be
telefonisch op het nummer 0496 25 85 29.

Na afloop van de lezing is er een receptie voorzien.

Organisatie: Milieuraad Diest i.s.m. Natuurpunt Diest, Gemeentelijke Commissie voor Ruimtelijke Ordening (GECORO) Diest en woonproject Wonen aan de Demer.

December

09.12 Zaterdag
Werkdag in Dassenaarde. 13U.
We gaan aan de slag in de natuur.
Locatie: Veldschuur Asdonkstraat 49 3294 Molenstede
Meebrengen: Laarzen en werkhandschoenen noodzakelijk
Info: Filip Meyermans. 013 78 00 43 filip.meyermans@skynet.be

27.12 Woensdag
Gezinswerkdag 10U
Deze dag is speciaal voor gezinnen met kinderen. Op een avontuurlijke manier maken zij kennis met het werken in de natuur. Wij zorgen voor soep en drank, wel zelf lunchpakket meenemen.
Locatie: Dassenaarde. Mail voor de juiste afspraakplaats enkele dagen op voorhand naar filip.meyermans@skynet.be 013 78 00 43
Meebrengen: Laarzen noodzakelijk

Ontwikkeling van de natuurwaarden in Dassenaarde in 2016-2017

De beheerwerkgroep van Natuurpunt.gebied Dassenaarde heeft in samenspraak met professionele medewerkers van Natuurpunt en op basis van het goedgekeurde beheerplan een schema uitgewerkt voor het beheer van de verschillende percelen. Uitgaande van het na te streven eindbeeld van een perceel en kijkende naar de beschikbaarheid van de vaste vrijwilligers, incidentele helpers en de professionele arbeiders wordt voor elk perceel het meest aangewezen beheer gekozen. Dit kan gaan van "niets doen" op vooral de bospercelen en de hele natte valleigronden, tot 1x of 2x per jaar maaien of dunnen op andere percelen, tot intensief maaibeheer gecombineerd met begrazing voor bijvoorbeeld de weides rond het Bolhuis.

Het maaibeheer concentreert zich vooral in de zomer, en op de percelen in de vallei. Dunning in de bossen om de paar jaar gebeurt o.a. in het lorkenbos op het Grootveld en in de bossen rond het Speelplein en op Dassenaardeheuvel. Exotenbeheer in het kader van omvorming van ecologisch weinig interessante bossen van Am. eik en Am. vogelkers naar een open begroeiing met heide, heischraal grasland vindt plaats aan het Vijfwegen-kruispunt, in de zichtassen op Dassenaardeheuvel, op gedeelten van het Grootveld en op de Lazarijberg. Daar wordt verder vooral gewerkt op de zuidhelling van het gebied om daar de van oorsprong ecologisch interessante plantengroei weer mogelijk te maken.

Leerlingen van St Lucas uit Brussel helpen bij exotenbeheer aan het Vijfwegen-kruispunt

Leerlingen van Basisschool Station bouwen een takkenwal van Am. Vogelkers die is gerooid in het kader van exotenbeheer op het Grootveld.

Voor de reguliere werkdagen kan Natuurpunt Diest een beroep doen op een groep van ca. 10 actieve vrijwilligers. Enkele daarvan maken ook deel uit van de beheerwerkgroep en zijn dus goed op de hoogte van het beheerplan en het juist uitvoeren van het beheer. Daarnaast komen er in het kader van Educatief Natuurbeheer regelmatig groepen scholieren voor een werkdag naar Dassenaarde. Vooral voor het opruimen van takhout van dunningen en exotenbeheer kunnen deze leerlingen echt een verschil maken voor het beheer.

Dan is er nog de vraag hoe het materiaal van het beheer verwerkt wordt. Aangezien het beheer in Dassenaarde vooral op kleine schaal plaatsvindt is verkoop van kruinhout aan verwerkers van biomassa niet mogelijk. We proberen een soort "ladder van Lansink" toe te passen op de beheerresten. Onze voorkeur gaat uit naar het verkopen van brandhout aan particulieren. Het is al voorgekomen dat de gerooide bomen groot genoeg waren om tot planken verzaagd te worden. Ook het verwerken van kleinere bomen tot hoek- en weidepalen of tot zitbanken is soms aan de orde. Veruit het meeste hout wordt verkocht als brandhout. Indien de professionele ploeg de kapping uitvoert gaat de opbrengst van de verkoop naar Mechelen. De opbrengst van het brandhout gaat hoofdzakelijk naar een bankrekening, die gespijsd wordt in afwachting van een perceelsverwerving, waar restfinanciering voor nodig is.
Het takhout dat te klein is als brandhout wordt samen met de bezoekende scholen verwerkt tot broedhopen en takkenwallen die beschutting bieden aan insecten, vogels en kleine zoogdieren. Buiten het broedseizoen wordt het takhout ook verhakseld. Het verhakseld materiaal gaat soms naar een vrijwilliger, voor gebruik in zijn of haar tuin, of wordt sporadisch verkocht aan iemand uit de buurt, alweer als bodembedekkend materiaal. Alleen op moeilijk bereikbare percelen of indien de hoeveelheid heel erg groot is wordt over gegaan tot verbranding van het takhout (toegestaan in het beheerplan, als verwerkingsmaatregel).

Exotenbeheer tijdens werkdag op Grootveld

Haksel van exotenbeheer wordt soms ook gebruikt om paden te verbeteren.

Hout van Am. eik en Am. vogelkers die de Lazarijberg overwoekeren wordt veelal als brandhout verkocht aan particulieren.

Achteraf samen wat drinken is een belangrijk onderdeel van de werkdagen om de deelnemers te bedanken en gemotiveerd te houden. Zonder dit sociale aspect is het niet mogelijk met vrijwilligers een natuurgebied te onderhouden. Vandaar dat Natuurpunt Diest bezig is het materiaalkot in de veldschuur in te richten, er glazen, borden, bestek, een kookplaatje, een frigo e.d. te stockeren, om de vrijwilligers af en toe te trakteren op een tas soep of een tas koffie.

Samenzijn na het verwerken van takhout van het knotten van wilgen achter het Bolhuis

In het kader van Life-Hageland zijn in de afgelopen jaren werken uitgevoerd in de vallei om het verwaarloosde grachtenstelsel weer te herstellen. Het openhouden van het grachtenstelsel in de vallei zorgt voor snelle afvoer van het zure regenwater waardoor de natuurlijke kwel de graslanden en trilvenen vochtig kan houden. Hierdoor wordt de biodiversiteit in plantengroei en insectenleven gestimuleerd. Dit blijkt uit de forse toename van het aantal waargenomen Weidebeekjuffers en andere libellen en de aanwezigheid van vogels als Roodborsttapuit en Watersnip als broedvogel of alleen foeragerend.

Ruimen van de gracht op de weides van Abdij.

.

Hooien op de Engelbeemden.

Het maaibeheer in Dassenaarde wordt op twee manieren uitgevoerd. De droge percelen gelegen rond het Bolhuis worden op aangeven van de beheerwerkgroep gemaaid door Bioboer Kurt Sannen. Het verkregen hooi wordt gebruikt als wintervoeding van de runderen en schapen van het Bolhuis, of als strooisel in de stallen. De natte percelen die niet machinaal bewerkt kunnen worden worden gemaaid door de professionele ploeg en het verkregen maaisel wordt daarna verzameld en afgevoerd met vrijwilligers. Dat maaisel wordt veelal ingezet voor het maken van bio-compost, op een perceel verderop. Maaien en afvoeren van het maaisel verschaalt de bewerkte percelen waardoor allerlei kruidachtigen de kans krijgen om te groeien. O.a. Gele lis, Koekoeksbloem, Pinksterbloem, Dotterbloem en Pluimzegge. Tijdens Werkfolk 2017 is er vooral gewerkt in de vallei tegen de beek. De hooiweides op de hoger gelegen percelen zoals de Elfenweide staan op het programma voor de tweede Werkfolkdag in september.

Maaisel van Engelbeemden en Lange weide.

Het afgevoerde maaisel is gestockeerd aan de veldschuur aan de rand van de Festivalweide. Op dit maaisel ontwikkelt zich een ruigte van Distels en Netels door de aanvoer van grondstoffen. Hier kan dit geen kwaad. Aangezien niet vergeten mag worden dat dit waardplanten zijn voor veel vlindersoorten en nectarplanten voor bestuivers allerlei.
Tijdens Werkfolk werd ook gewerkt in de zichtassen op Dassenaardeheuvel om de opkomende Am. eik en Adelaarsvarens te maaien en af te voeren. Aangezien de zichtassen regelmatig gebruikt worden door mountainbikers en crossmotoren heeft de beheerwerkgroep onder aan de zichtassen barrières opgeworpen van takken en het maaisel uit de assen. Dit bemoeilijkt dat motoren en fietsers op en neer rijden door de zichtassen en al doende schade aanrichten aan het culturele erfgoed, de loopgraven, en aan de opkomende zeggesoorten en jonge heideplanten. Dit biotoop is uitermate geschikt voor de Levendbarende hagedis die hier al verschillende keren is waargenomen. Ook de in Dassenaarde aanwezige Veldkrekel kan zich mogelijk vestigen op de zichtassen. Aangezien deze krekels zich maximaal 500 meter verplaatsen zal het mogelijk nog enkele jaren duren voor de eerste exemplaren zich in de zichtassen vestigen.

Conclusie

Indien wordt gekeken naar het aantal waarnemingen van paddenstoelen, planten, insecten, vogels, zoogdieren en ongewervelden dat wordt ingevoerd op de site Waarnemingen.be ligt de conclusie voor de hand dat het beheer in Dassenaarde, op het Grootveld en op de Lazarijberg duidelijk vruchten afwerpt. Het aantal ecologisch minder interessante percelen met vooral monotone begroeiing met exoten is duidelijk afgenomen. Een rondgang met professionelen van het Natuurpunt-secretariaat uit Mechelen liet duidelijk zien dat bijvoorbeeld op Dassenaardeheuvel en de bossen rond het Speelplein het nagestreefde eindbeeld in zicht komt. Natuurlijk is er nog veel

werk, maar de begroeiing is duidelijk meer open een meer divers in soorten en in leeftijd van de aanwezige bomen.
Door de Life-werken in de vallei is de waterhuishouding daar aanzienlijk verbeterd en zien we eindelijk resultaat van het vogelhouden maaibeheer. Het maaien met de softtrack heeft de groei van pitrus al teruggedrongen en doordat minder vervuild en voedselrijk water in de vallei blijft staan lijkt ook de opmars van Hennegras tot staan gebracht ten voordele van de gewenste bloemrijke soorten.

De belangrijkste uitdaging van Natuurpunt Diest in de komende jaren is het beheer van de steeds toenemende oppervlakte in Dassenaarde met de beschikbare vrijwilligers rond te krijgen. Een goede afweging van wat wenselijk is en wat mogelijk is moet bepalend zijn voor het uit te voeren beheer. Dit gezegd zijnde wil Natuurpunt Diest graag benadrukken dat zij de toenemende omvang van het natuurgebied als een positieve zaak ziet aangezien hierdoor langzamerhand een aaneengesloten natuurgebied ontstaat in Molenstede met een hoge natuurpotentie. Zelfs als niet alle percelen optimaal beheerd kunnen worden is dat nog altijd gunstig voor de natuur en daarmee voor de inwoners van Diest. Belangrijk blijft uiteraard ook het behoud van landschappelijke waarden, die uitnodigen tot zachte recreatie, een troef voor een gemeente als Diest.

Saskia Van den Berg
Filip Meyermans

Nieuwsbrief Diest - Ledenblad Natuurpunt Diest

Driemaandelijks tijdschrift:
Oktober – November – December 2017

Verantwoordelijke uitgever:
Saskia van den Berg
Ketelwinning 38
3293 Diest

